

HOMILIE VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS

"*Simeon* - schrijft de heilige Lucas - *wachtte op de vertroosting van Israël*" (Lc 2:25). Terwijl hij naar de tempel gaat, terwijl Maria en Jozef Jezus dragen, verwelkomt hij in zijn armen de Messias. Om in het Kind het licht te herkennen dat gekomen is om de mensen te verlichten, is er een oude man, die *geduldig heeft gewacht op* de vervulling van de beloften van de Heer. Hij wachtte geduldig.

Het geduld van Simeon. Laten we eens goed kijken naar het geduld van deze oude man. Zijn hele leven heeft hij gewacht en beoefende hij het geduld van het hart. In gebed leerde hij dat God niet in buitengewone gebeurtenissen werkt, maar wel zijn werk doet in de schijnbare eentonigheid van onze dagen, in het soms vermoeiende ritme van gebeurtenissen, in de kleine dingen die we vastberaden en nederig verrichten om zijn wil te doen. Terwijl hij geduldig dag aan dag verder ging, liet Simeon zich niet uitputten door het verstrijken van de tijd. Hij is nu een man vol jaren, maar de vlam van zijn hart brandt nog steeds. In zijn lange leven is hij misschien gekwetst geweest, soms teleurgesteld, maar hij heeft de hoop niet verloren. Geduldig klampt hij zich vast aan de belofte - houdt hij de belofte voor ogen -, zonder zich te laten overmeesteren door bitterheid voor het verleden of door die berustende melancholie die naar voren komt wanneer men de schemering van het leven bereikt. De hoop van op de komende Messias te wachten vertaalde zich in zijn geduld van elke dag, het geduld van degenen die, ondanks alles, waakzaam bleven, totdat eindelijk "*zijn ogen het heil hebben gezien*" (vgl. Lk 2,30).

En ik vraag me af: waar heeft Simeon dit geduld geleerd? Hij ontving het uit het gebed en het leven van zijn volk, dat in de Heer altijd de "*barmhartige en meedogende God, langzaam tot toorn en rijk in genade en trouw*" herkende (Ex. 34,6). De Vader erkent dat Hij zelfs voor de afwijzing en ontrouw niet moe wordt, inderdaad "*vele jaren geduldig is*" (zie Ne 9:30), zoals Nehemia zegt, om elke keer de mogelijkheid tot bekering te geven.

Het geduld van Simeon is daarom een spiegel van Gods geduld. Uit het gebed en de geschiedenis van zijn volk leerde Simeon dat God geduldig is. Met zijn geduld - bevestigt de heilige Paulus - "*duwt Hij ons tot bekering*" (Rom 2,4). Ik herinner me graag Romano Guardini, die zei: '**Geduld is een manier waarop God reageert op onze zwakheid, om ons tijd te geven om te veranderen**' (zie *Glaubenserkenntnis*, Würzburg 1949, 28). Vooral de Messias, Jezus, die Simeon in zijn armen houdt, is het die ons het geduld van God openbaart. God is de Vader die ons barmhartigheid betoont en ons roept in ons laatste uur. Hij verlangt geen volmaaktheid, maar de impuls van het hart, die een nieuwe mogelijkheid opent om, waar alles verloren lijkt te zijn, door ons heen te breken, zelfs als ons hart gesloten is. Daardoor groeit het goede graan zonder het onkruid te verdelgen. Dit is de reden voor onze hoop: God wacht op ons zonder ooit moe te worden. Ja, God wacht op ons zonder ooit moe te worden. En dit is de reden voor onze hoop. Als we weggaan, komt Hij ons zoeken. Als we op de grond vallen, heft Hij ons op. Als we naar Hem terugkeren nadat we verdwaald zijn, wacht Hij ons op met open armen. Zijn liefde wordt niet gemeten op de schaal van onze menselijke berekeningen, maar geeft ons altijd de

moed om opnieuw te beginnen. Het leert ons veerkracht, de moed om opnieuw te beginnen. Altijd, elke dag. Begin altijd opnieuw nadat ge gevallen zijt. Hij is geduldig.

En laten we eens kijken naar ons geduld. We kijken naar het geduld van God en dat van Simeon met betrekking tot ons religieuze leven. En we vragen ons af: wat is geduld? Het is beslist niet het eenvoudig tolereren van moeilijkheden of het fatalistisch uithouden van tegenspoed. Geduld is geen teken van zwakte: het is de kracht van de ziel die ons in staat stelt 'de last te dragen', dus: te *dragen*: het gewicht van persoonlijke en gemeenschapsproblemen dragen. Het is het geduld dat maakt dat we de diversiteit van de ander verwelkomen. Het laat ons volharden zelfs als alles nutteloos lijkt. Het houdt ons op de been, zelfs als verveling en luiheid ons overvallen.

Ik zou drie "plaatsen" willen noemen waar geduld dient beoefend te worden.

De eerste is ***ons persoonlijke leven.*** Op een bepaalde dag hebben we gehoor gegeven aan de roep van de Heer en met enthousiasme en vrijgevigheid hebben we onszelf aan Hem aangeboden. Gaandeweg kregen we, naast de troost, ook teleurstellingen en frustraties. Soms komt het enthousiasme van ons werk niet overeen met het gewenste resultaat, lijkt ons zaaien niet voldoende vruchten op te leveren, neemt de vurigheid van het gebed af en zijn we niet altijd immuun voor geestelijke dorheid. In ons leven als religieuzen kan het gebeuren dat de hoop door teleurgestelde verwachtingen afgesleten is. We moeten geduld met onszelf hebben en vol vertrouwen Gods tijden en wegen afwachten: Hij is trouw aan zijn beloften. Dit is de eerste plaats voor het beoefenen van geduld: God komt zijn beloften na. Door dit te trachten te beleven, kunnen we onze persoonlijke wegen herdenken, onze dromen nieuw leven inblazen, zonder toe te geven aan innerlijk verdriet en wantrouwen. Broeders en zusters, het innerlijke verdriet in ons religieus leven is een worm, een worm die ons van binnenuit opeet. Vlucht voor het innerlijk verdriet!

Tweede plaats waar geduld concreet wordt: ***het gemeenschapsleven.*** Menselijke relaties, vooral als het gaat om het delen van een levensplan en een apostolische activiteit, zijn niet altijd vredig. Dat weten we allemaal. Soms ontstaan er conflicten en kan een onmiddellijke oplossing niet worden geëist, noch moet men de persoon of de situatie haastig beoordelen. Men moet weten hoe men afstand kan nemen, proberen de rust niet te verliezen, wachten op de beste tijd om zichzelf te verduidelijken in naastenliefde en waarheid. Laat u niet verwarren door stormen. Er is een goede tekst – geschikt om 's morgens te bidden - van Diadoco di Fotice over spiritueel onderscheidingsvermogen. Daarin staat het volgende: **'Wanneer de zee ruw is, zie je de vis niet, maar wanneer de zee kalm is kun je zien'**. We zullen nooit in staat zijn een goed onderscheid te maken, de waarheid te zien, als ons hart geagiteerd en ongeduldig is. Nooit. In onze gemeenschappen hebben we dit wederzijdse geduld nodig: het is nodig om het leven van onze broeder of zuster op onze schouders te dragen, met zijn zwakheden en gebreken. Met alles. Laten we dit niet vergeten: de Heer roept ons niet om solisten te zijn - er zijn er velen in de Kerk, weten we -, nee, Hij roept ons niet op om solisten te zijn, maar om deel uit te maken van een koor, dat soms botst, maar moet altijd opnieuw moet proberen om samen te zingen.

Tenslotte, de derde "plaats", ***geduld naar de wereld.*** Simeon en Hanna cultiveren in hun hart de hoop die door de profeten is aangekondigd, zelfs als die maar langzaam uitkomt en langzaam groeit doorheen de ontrouw en ruïnes van de wereld. Ze zingen niet de klaagzang over dingen die verkeerd zijn, maar wachten geduldig op het licht in de duisternis van de

geschiedenis. Wacht op het licht in de duisternis van de geschiedenis. Wacht op het licht in de duisternis van uw gemeenschap. We hebben dit geduld nodig om niet te blijven klagen. Sommigen zijn meesters in klagen. Ze zijn genieën in klagen, ze zijn erg goed in klagen! Neen, klachten houden ons gevangen: *"De wereld luistert niet meer naar ons"* - vaak horen we dit -, *"we hebben geen roepingen meer, we moeten de huis sluiten"*, *"we leven in moeilijke tijden"* - *"ach, vertel het me niet! ... "*. Zo begint het koor van klachten. Soms komt het voor dat we met het geduld waarmee God de bodem van de geschiedenis bewerkt, en ook de bodem van ons hart, het ongeduld weerstaan van degenen die alles tegelijk oordelen: nu of nooit, nu, nu, nu. En zo verliezen we de deugd, de "kleine" maar de "mooiste": de hoop. Ik heb veel religieuzen gezien, mannen en vrouwen, die de hoop hadden verloren. Gewoon uit ongeduld.

Geduld helpt ons om met genade naar onszelf, naar onze gemeenschappen en naar de wereld te kijken. We kunnen ons afvragen: verwelkomen we het geduld van de Geest in ons leven? Dragen we elkaar in onze gemeenschappen op onze schouders en tonen we de vreugde van het broederlijk leven? En aan de wereld, voeren we onze dienst met geduld uit of oordelen we hard? Het zijn uitdagingen voor ons religieuze leven: we kunnen niet stilstaan in heimwee naar het verleden of ons beperken tot het herhalen van de dingen van altijd, noch tot de klachten van elke dag. We hebben het moedige geduld nodig om onze weg te gaan, nieuwe wegen te verkennen, te zoeken naar wat de Heilige Geest ons suggereert. En dat gebeurt in nederigheid, in eenvoud, zonder grote propaganda, zonder grote publiciteit.

Laten we nadenken over het geduld van God en Hem het vertrouwende geduld van Simeon en ook van Hanna afsmeken, zodat ook onze ogen het licht van de zaligheid kunnen zien en het naar de hele wereld kunnen brengen, zoals deze twee oude mensen het zo prijzenswaardig hebben gebracht.

WOORDEN VAN DE HEILIGE VADER AAN HET EINDE VAN DE VIERING

Ga alstublieft zitten.

Ik wil de kardinaal bedanken voor zijn woorden die de uitdrukking zijn van allen, van alle concelebranten en alle assistenten. We zijn met weinig: deze Covid zet ons in de hoek, maar we dragen dit met geduld. Het vereiste geduld. En ga door, met ons leven aan de Heer aan te bieden.

Die jonge kloosterzuster die net het noviciaat was binnengekomen was blij ... Ze vond een oude, goede, heilige medezuster ... *"Hoe gaat het, zuster?"* - *"O, dit is hier de hemel, moeder!"*, zegt de jonge novice. *"Wacht maar: er komt nog een vagevuur"*. Het godgewijde leven, het gemeenschapsleven: er is een vagevuur, en het vergt geduld om het te dragen.

Ik zou twee dingen willen vernoemen die kunnen helpen: ontsnap alsjeblieft aan het geklets. Wat het gemeenschapsleven doodt, is gebabbel, geklets. Roddel niet over

anderen. *"Maar het is niet gemakkelijk, pater, want soms gaat dit naar je hart!"*. Ja, het raakt je hart: dat komt uit jaloezie, het komt uit zoveel hoofdzonden die we in onze binnenkant hebben. Ren weg. *'Maar vertel eens, pater, bestaat er daarvoor niet een medicijn? Gebed, goedheid...?'*. Ja, er is een medicijn die je zelf kunt samenstellen: bijt op je tong. Voordat je over anderen gaat roddelen, bijt je op je tong zodat je tong opzwellt en je hierdoor niet in staat bent te spreken. Je kunt niet praten als je ziek bent. Alsjeblieft, vermijd het geklets dat de gemeenschap vernietigt!

En dan nog iets dat ik je in het gemeenschapsleven aanbeveel: er zijn veel dingen die niet altijd goed zijn. bij de overste, bij de raad, de consultoren, bij die en bij die andere ... We hebben altijd dingen die we niet prettig vinden, toch? Verlies alstublieft je gevoel voor humor niet: dit helpt ons veel vooruit. Het is anti-geklets: weten hoe je om jezelf, om situaties, zelfs om anderen moet lachen - met een goed hart - maar verlies het gevoel voor humor niet. En ontsnap aan het geklets. Wat ik je aanbeveel, is om zo te zeggen een advies dat niet al te administratief is, maar wel erg menselijk. Dit advies is: menselijk geduld te beoefenen. Roddel nooit over anderen: bijt op je tong. Verlies ook je gevoel voor humor niet: het zal ons veel helpen.

Bedankt voor wat je doet, bedankt voor het getuigenis. Dankjewel, heel erg bedankt voor je moeilijkheden, voor hoe je ze uitvoert en voor de grote pijn voor roepingen die niet komen. Kom op, moed: de Heer is groter, de Heer houdt van ons. Laten we de Heer achterna gaan!

Sint-Pietersbasiliek – Vaticaanstad 2 februari 2021